

คำวินิจฉัยของ นายอุระ หวังอ้อมกลาง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๘๓/๒๕๔๗

วันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๔๗

เรื่อง นายทะเบียนพรรคการเมืองขอให้มีคำสั่งยุบพรรคเสรีประชาธิปไตย

นายทะเบียนพรรคการเมืองร้องว่า สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งแจ้งการโอนเงินสนับสนุนค่าไปรษณียากรและค่าสาธารณูปโภคตามที่กองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองสนับสนุนให้แก่พรรคเสรีประชาธิปไตย ๒ ครั้ง คือ

ครั้งที่หนึ่ง ประจำปี ๒๕๔๖ จำนวน ๔ งวด เป็นเงิน ๓๑๘,๒๐๐ บาท งวดที่ ๑ แจ้งการโอนเงินวันที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๖ เงิน ๑๘๕,๔๐๐ บาท งวดที่ ๒ แจ้งการโอนเงินวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๔๖ เงิน ๑๘๐,๐๐๐ บาท งวดที่ ๓ แจ้งการโอนเงินวันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๔๖ เงิน ๑๘๐,๐๐๐ บาท งวดที่ ๔ แจ้งการโอนเงินวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๔๖ เงิน ๑๗๒,๘๐๐ บาท

ครั้งที่สอง สาขาพรรคที่จดทะเบียนแจ้งการจัดตั้งภายหลังที่ยื่นแบบคำขอรับการสนับสนุนตามข้อ ๑๐ ของประกาศคณะกรรมการการเลือกตั้ง เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการสนับสนุนค่าไปรษณียากรและค่าสาธารณูปโภค ให้แก่พรรคการเมือง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๕ จำนวน ๑๑๘ สาขา เป็นเงิน ๑๔๑,๖๐๐ บาท แจ้งการโอนเงินวันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๔๗

พรรคเสรีประชาธิปไตยจัดทำรายงานการส่งเงินให้แก่สาขาพรรคการเมืองตามยอดครั้งที่หนึ่งแจ้งต่อนายทะเบียนพรรคการเมือง ดังนี้

งวดที่ ๑ รายงานการส่งเงินให้แก่สาขาพรรค ตามหนังสือลงวันที่ ๗ มีนาคม ๒๕๔๖ และลงวันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๔๖ มีหลักฐานการส่งเงินให้แก่สาขาเป็นสำเนาใบสำคัญจ่าย ๘๐ แผ่น พร้อมสำเนาบัตรประชาชนของผู้รับเงิน ๗๕ แผ่น สำเนาใบรับไปรษณีย์ธนาณัติ ๒๐ แผ่น และหลักฐานการส่งเงินคืนตามหนังสือลงวันที่ ๘ เมษายน ๒๕๔๖ จำนวน ๓ สาขา เป็นเงิน ๕,๔๐๐ บาท

งวดที่ ๒ รายงานการส่งเงินให้แก่สาขาพรรค ตามหนังสือลงวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๔๖ มีหลักฐานการส่งเงินให้แก่สาขาเป็นสำเนาใบสำคัญจ่าย ๑๐๐ แผ่น พร้อมสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนของผู้รับเงิน ๘๘ แผ่น

งวดที่ ๓ รายงานการส่งเงินให้แก่สาขาพรรค ตามหนังสือลงวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๔๖ มีหลักฐานการส่งเงินให้แก่สาขาเป็นสำเนาใบสำคัญจ่าย ๕๖ แผ่น พร้อมสำเนาบัตรประจำตัว

ประชาชนของผู้รับเงิน ๕๖ แผ่น และหลักฐานการส่งเงินคืนตามหนังสือลงวันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๔๖ จำนวน ๔ สาขา เป็นเงิน ๙,๒๐๐ บาท

งวดที่ ๔ รายงานการส่งเงินให้แก่สาขาพรรค ตามหนังสือลงวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๔๖ มีหลักฐานการส่งเงินให้แก่สาขาเป็นสำเนาใบสำคัญจ่าย ๕๔ แผ่น พร้อมสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนของผู้รับเงิน ๕๓ แผ่น และหลักฐานการส่งเงินคืนตามหนังสือลงวันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๔๗ จำนวน ๒ สาขา เป็นเงิน ๓,๖๐๐ บาท

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ทำการตรวจสอบติดตามการใช้จ่ายเงินสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง โดยให้สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดที่มีสาขาพรรคเสรีประชาธิปไตยตั้งอยู่ ทำการตรวจสอบข้อเท็จจริง

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดได้รายงานการสอบข้อเท็จจริงพบว่ามีสาขาพรรคไม่ได้รับเงินตามที่ขอรับการสนับสนุน กล่าวคือ มีสาขาพรรคไม่ได้รับเงินหรือได้รับเงินเพียงบางงวด และพบว่าพรรคเสรีประชาธิปไตยมีหนังสือด่วนที่สุด ที่ สรปต ๑๕๖/๑/๒๕๔๖ ลงวันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๔๖ เรื่อง การเบิกเงินค่าไปรษณียากรและค่าสาธารณูปโภคของสาขา ถึงประธานสาขาพรรคเสรีประชาธิปไตยเกี่ยวกับวิธีการปฏิบัติในการขอรับและส่งหลักฐานการรับเงินโดยให้ลงลายมือชื่อผู้รับเงินในใบสำคัญจ่ายเงินพร้อมทั้งแนบสำเนาบัตรประชาชนที่ลงลายมือชื่อรับรองสำเนาถูกต้อง และส่งกลับไปยังสำนักงานใหญ่พรรค ฯ เมื่อพรรค ฯ ได้รับเอกสารดังกล่าวแล้วจะดำเนินการจ่ายเงินสนับสนุน ฯ ให้แก่สาขาพรรค โดยการโอนเงินเข้าบัญชีธนาคารหรือโอนเงินทางธนาคารให้ประธานสาขาพรรค หรือมอบหมายให้แกนนำในแต่ละจังหวัดนำเงินดังกล่าวมามอบให้ที่สำนักงานสาขาพรรค ซึ่งวิธีการรับและส่งเงินให้แก่สาขาพรรค สอดคล้องกับแนวทางการตรวจสอบติดตามการใช้จ่ายเงินของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งมีหนังสือ ที่ ลต (ทพพ) ๐๔๐๒/๑๓๖๖ ลงวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗ แจ้งให้พรรคเสรีประชาธิปไตยชี้แจงข้อเท็จจริงที่ได้จากการสอบสวนสาขาพรรคเพื่อประกอบการพิจารณาดำเนินการปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมาย ประกาศ ข้อกำหนด กฎ ระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการใช้เงินสนับสนุนค่าไปรษณียากรและค่าสาธารณูปโภคให้แก่พรรคการเมือง

พรรคเสรีประชาธิปไตย มีหนังสือด่วนที่สุด ที่ สรปต ๐๕๔/๒๕๔๗ ลงวันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗ ส่งเอกสารหลักฐานเพิ่มเติมการส่งเงินสนับสนุนค่าไปรษณียากรและค่าสาธารณูปโภคให้สาขาพรรค งวดที่ ๓ ปี ๒๕๔๖ เป็นสำเนาใบนำส่งธนาคาร จำนวน ๕๕ ฉบับ

สำเนาใบนำฝากธนาคาร จำนวน ๒ ฉบับ หนังสือด่วนที่สุด ที่ สรปต ๐๕๕/๒๕๔๗ ลงวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗ ส่งเอกสารหลักฐานเพิ่มเติมการส่งเงินสนับสนุนค่าไปรษณียากรและค่าสาธารณูปโภคให้สาขาพรรค งวดที่ ๒ ปี ๒๕๔๖ เป็นสำเนาใบนำส่งธนาคาร จำนวน ๓๕ ฉบับ สำเนาใบนำฝากธนาคาร จำนวน ๕ ฉบับ

ต่อมาพรรคเสรีประชาธิปไตยมีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ สรปต ๐๕๘/๒๕๔๗ ลงวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗ ส่งเอกสารหลักฐานที่ได้จากการสอบข้อเท็จจริงของคณะกรรมการการสอบข้อเท็จจริงที่พรรคฯ แต่งตั้งขึ้น ว่าสาขาพรรคได้รับเงินจริงโดยการสอบปากคำกรรมการสาขาพรรค แต่ละสาขา จำนวน ๑ ชุด พร้อมทั้งขอยกเลิกและขอคืนเอกสารตามที่ส่งมาให้ เมื่อวันที่ ๑๘ - ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗ ข้างต้น นอกจากนี้พรรคฯ มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ สรปต ๐๖๖/๒๕๔๗ ลงวันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๔๗ ส่งเอกสารหลักฐานที่ได้จากการสอบข้อเท็จจริงของคณะกรรมการการสอบข้อเท็จจริงของพรรคฯ เพิ่มเติม จำนวน ๑ ชุด ประกอบด้วย สำเนาบันทนาการการสอบข้อเท็จจริง จำนวน ๕๗ ชุด สำเนาใบสำคัญจ่ายเงิน จำนวน ๓๖๑ แผ่น สำเนาบัตรประจำตัวประชาชนของผู้รับเงิน จำนวน ๕๗ แผ่น สำเนาใบรับไปรษณีย์ธนาคาร จำนวน ๑๓๘ แผ่น สำเนาใบฝากเงินผ่านธนาคาร จำนวน ๑๕ แผ่น รวมจำนวน ๕๕๘ แผ่น เพื่อยืนยันการได้รับเงินสนับสนุนค่าไปรษณียากรและค่าสาธารณูปโภคของสาขาพรรค จำนวน ๕๗ สาขา โดยทำการสอบข้อเท็จจริงระหว่างวันที่ ๒๒ - ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗ และระหว่างวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ - ๔ มีนาคม ๒๕๔๗

พรรคเสรีประชาธิปไตยส่งรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพรรคการเมืองในรอบปีปฏิทินต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง ตามมาตรา ๖๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ ตามหนังสือพรรคฯ ที่ สรปต ๐๘๗/๒๕๔๗ ลงวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๔๗ และขอแก้ไขเพิ่มเติมรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนฯ (หน้า ๑๕ - ๒๖) ตามหนังสือพรรคฯ ที่ สรปต ๐๘๘/๒๕๔๗ ลงวันที่ ๒ เมษายน ๒๕๔๖ ซึ่งรายงานระบุว่าได้ออนเงินค่าไปรษณียากรและค่าสาธารณูปโภคให้แก่สาขาพรรคตามที่ได้รับสนับสนุนจริง โดยพรรคมีหลักฐานประกอบรายงานในส่วนของการใช้จ่ายเงินค่าไปรษณียากรและค่าสาธารณูปโภคให้แก่สาขาพรรค เอกสารชุดเดียวกันกับที่ได้ส่งไปแล้ว

กรณีการสนับสนุนค่าไปรษณียากรและค่าสาธารณูปโภคให้แก่พรรคเสรีประชาธิปไตย ครั้งที่สอง สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง โดยกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง ได้แจ้งการโอนเงิน

พร้อมทั้งโอนเงินสนับสนุนค่าไปรษณียากรและค่าสาธารณูปโภคของสาขาพรรคเสรีประชาธิปไตย จำนวน ๑๑๘ สาขา เป็นเงินจำนวน (๑๑๘ x ๖๐๐ x ๒) ๑๔๑,๖๐๐ บาท เมื่อวันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๔๗ แล้ว

พรรคเสรีประชาธิปไตยโดยนายเพชร ขวงประสิทธิ์ ได้รับเงินสนับสนุนเป็นค่าไปรษณียากรและค่าสาธารณูปโภคของสาขาพรรค จำนวน ๑๑๘ สาขา จำนวนเงิน ๑๔๑,๖๐๐ บาท แล้ว และพรรค ฯ จะต้องดำเนินการให้เป็นไปตามประกาศคณะกรรมการกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง เรื่อง วิธีการเบิกจ่ายเงินค่าไปรษณียากรและค่าสาธารณูปโภคของพรรคการเมือง ลงวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๔๔ ข้อ ๔ ดังต่อไปนี้

(ก) ส่งเงินให้แก่สาขาของพรรค ฯ ภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งการส่งเงินจากสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง และ

(ข) พรรค ฯ ต้องรายงานการส่งเงินให้แก่สาขาของพรรค ฯ ให้นายทะเบียนพรรคการเมืองทราบ ภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่ได้ส่งเงินให้แก่สาขาของพรรค ฯ แล้ว

แต่พรรคเสรีประชาธิปไตยมิได้ดำเนินการตามประกาศดังกล่าว

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้มีหนังสือแจ้งเตือนให้พรรคเสรีประชาธิปไตยส่งรายงานการส่งเงินให้แก่สาขาพรรค หรือส่งเงินสนับสนุน ฯ จำนวน ๑๔๑,๖๐๐ บาท คืนกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองภายใน ๗ วัน นับแต่วันที่พรรคได้รับหนังสือจากนายทะเบียนพรรคการเมือง

พรรคเสรีประชาธิปไตยได้รับหนังสือแจ้งเตือนแล้ว แต่มิได้ดำเนินการส่งรายงานการส่งเงินให้แก่สาขาพรรค หรือส่งเงินสนับสนุน ฯ จำนวน ๑๔๑,๖๐๐ บาท คืนกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองภายในกำหนดระยะเวลา พรรค ฯ กลับมีหนังสือขอผ่อนผันการคืนเงินแก่กองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองโดยให้เหตุผลว่า “พรรคมีความจำเป็นต้องดำเนินการทางการเมืองตามแผนงานและโครงการ ในปี ๒๕๔๗ ต่อไป จึงได้นำเงินค่าไปรษณียากรและค่าสาธารณูปโภคของสาขาพรรคจำนวนดังกล่าวไปตรงจ่ายในแผนงานและโครงการของพรรค ฯ ในปี ๒๕๔๗ เพื่อบรรเทาความเดือดร้อน และเสียหายที่เกิดขึ้นกับพรรค ฯ จากการชะลอการจ่ายเงิน ฯ” ตามหนังสือพรรค ฯ ที่ สรปค ๑๐๐/๒๕๔๗ ลงวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๔๗

จากการตรวจสอบของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งพบว่า พรรคเสรีประชาธิปไตยใช้จ่ายเงินที่ได้รับการสนับสนุนไม่เป็นไปตามบทบัญญัติของกฎหมาย กล่าวคือ สาขาพรรคได้รับเงินไม่ครบตามจำนวนที่ขอรับการสนับสนุน ปีละ ๔ งวด ดังนี้

(๑) ได้รับเงินสนับสนุนค่าไปรษณียากรและค่าสาธารณูปโภค จำนวน ๑ งวด จำนวน ๑๐ สาขา ประกอบด้วยสาขาลำดับที่ ๔ ลำดับที่ ๑๕ ลำดับที่ ๓๖ ลำดับที่ ๕๒ ลำดับที่ ๕๗ ลำดับที่ ๗๖ ลำดับที่ ๗๗ ลำดับที่ ๕๕ ลำดับที่ ๕๕ และลำดับที่ ๑๐๓

(๒) ได้รับเงินสนับสนุนค่าไปรษณียากรและค่าสาธารณูปโภค จำนวน ๒ งวด จำนวน ๓๓ สาขา ประกอบด้วยสาขาลำดับที่ ๗ ลำดับที่ ๑๗ ลำดับที่ ๒๔ ลำดับที่ ๒๕ ลำดับที่ ๒๗ ลำดับที่ ๓๗ ลำดับที่ ๔๒ ลำดับที่ ๔๔ ลำดับที่ ๔๕ ลำดับที่ ๔๖ ลำดับที่ ๔๗ ลำดับที่ ๔๘ ลำดับที่ ๕๔ ลำดับที่ ๖๑ ลำดับที่ ๖๒ ลำดับที่ ๖๓ ลำดับที่ ๖๕ ลำดับที่ ๖๗ ลำดับที่ ๗๓ ลำดับที่ ๘๐ ลำดับที่ ๘๑ ลำดับที่ ๘๒ ลำดับที่ ๘๖ ลำดับที่ ๘๗ ลำดับที่ ๘๘ ลำดับที่ ๑๐๐ และลำดับที่ ๑๐๒

(๓) ได้รับเงินสนับสนุนค่าไปรษณียากรและค่าสาธารณูปโภค จำนวน ๓ งวด จำนวน ๑๕ สาขา ประกอบด้วยสาขาลำดับที่ ๓ ลำดับที่ ๑๑ ลำดับที่ ๑๘ ลำดับที่ ๒๒ ลำดับที่ ๓๑ ลำดับที่ ๓๔ ลำดับที่ ๓๕ ลำดับที่ ๔๕ ลำดับที่ ๕๓ ลำดับที่ ๗๔ ลำดับที่ ๗๕ ลำดับที่ ๗๘ ลำดับที่ ๗๕ ลำดับที่ ๘๕ ลำดับที่ ๑๐๑ และลำดับที่ ๑๐๑

(๔) สาขาพรรคเสรีประชาธิปไตยที่ไม่ได้รับเงินสนับสนุนค่าไปรษณียากรและค่าสาธารณูปโภค และไม่ได้ลงลายมือชื่อไว้ในใบสำคัญจ่ายเงิน จำนวน ๒ สาขา คือ สาขาลำดับที่ ๒๐ และ ๕๕

เมื่อพรรคเสรีประชาธิปไตยส่งเอกสารหลักฐานการส่งเงินให้แก่สาขาพรรค ตามเอกสารหลักฐานรายงานการส่งเงินยอดครั้งที่หนึ่ง เอกสารหลักฐานการส่งเงินที่พรรคชี้แจงเพิ่มเติม รวมทั้งเอกสารหลักฐานที่ได้จากการสอบข้อเท็จจริงของคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงของพรรค สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ตรวจสอบเอกสารดังกล่าวแล้ว ปรากฏว่า เอกสารบางฉบับมีพิรุชเป็นเอกสารที่จัดทำขึ้นใหม่ บางฉบับระบุวันเวลาส่งเงินตามงวด แตกต่างไปจากสำเนาใบส่งธนาคัติ เอกสารบางฉบับระบุว่าส่งเงินงวดประจำปี ๒๕๔๖ เกินไปกว่าความเป็นจริง พยานบุคคลที่ให้การประกอบเอกสารก็ให้การแตกต่างและขัดแย้งกับเอกสาร พยานบางปากให้การขัดแย้งกับความเป็นจริง ไม่สมเหตุผล เช่นอ้างว่า สามารถสอบข้อเท็จจริงจากกรรมการสาขาพรรคได้หลายจังหวัดใน

วันเดียวกัน บางคนไม่อาจตรวจสอบลายมือชื่อได้ กรรมการสาขาพรรคบางคนลงลายมือไม่เหมือนกับที่เคยลงลายมือชื่อไว้ในครั้งก่อน และพยานบางคนให้การกลับไปกลับมา พยานหลักฐานของพรรคเสรีประชาธิปไตยไม่น่าเชื่อถือ

เกี่ยวกับเงินที่ส่งไปครั้งที่สอง จำนวน ๑๔๑,๖๐๐ บาท พรรคเสรีประชาธิปไตยใช้จ่ายเงินที่ได้รับการสนับสนุนค่าไปรษณียากรและค่าสาธารณูปโภค ไม่เป็นไปตามบทบัญญัติของกฎหมาย ซึ่งเป็นการไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๖๒ คือพรรคไม่ส่งเงินตามที่พรรคได้รับการสนับสนุนให้แก่สาขา แต่กลับนำเงินที่รับการสนับสนุนค่าไปรษณียากรและค่าสาธารณูปโภคของสาขาพรรคไปทรงจ่ายในแผนงานและโครงการของพรรคในปี พ.ศ. ๒๕๔๗

นายทะเบียนพรรคการเมืองได้พิจารณาแล้วเห็นว่า พรรคเสรีประชาธิปไตยรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพรรคการเมืองไม่ถูกต้องตามความเป็นจริง ซึ่งเป็นการไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๖๒ มีเหตุให้ยุบพรรคได้ตามบทบัญญัติของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง และขอให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งยุบพรรคเสรีประชาธิปไตย ตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง

ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้วสั่งให้รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัยและให้พรรคเสรีประชาธิปไตยชี้แจง

พรรคเสรีประชาธิปไตยชี้แจงว่า เมื่อพรรค ฯ ได้รับหนังสือแจ้งอนุมัติแผนงานและโครงการของพรรคประจำปี ๒๕๔๗ ของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งแล้ว ได้รับปฏิบัติให้เป็นไปตามประกาศคณะกรรมการการเลือกตั้ง คือ ได้ทำเรื่องการขอเบิกจ่ายเงิน และกำหนดการใช้จ่ายเงินเป็นงวด ๆ ตามแบบที่กองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองกำหนด ต่อมา วันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗ ได้มีการประชุมกัน โดยไม่ทราบมาก่อนว่า กองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองชะลอการเบิกจ่ายเงินของพรรคเสรีประชาธิปไตย

พรรคเสรีประชาธิปไตย ได้มีการประชุมคณะกรรมการบริหารพรรค ครั้งที่ ๑/๒๕๔๖ เมื่อวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๔๖ โดยมีมติในเรื่องหลักการจ่ายเงิน ส่งเงินค่าไปรษณียากรและค่าสาธารณูปโภคให้แก่สาขาในปี ๒๕๔๖

พรรคเสรีประชาธิปไตย มีหนังสือพรรคเสรีประชาธิปไตย ด่วนที่สุด ที่ สรปต ๑๕๖/๑/๒๕๔๖ ลงวันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๔๖ แจ้งเรื่อง การเบิกจ่ายเงินค่าไปรษณียากรและค่าสาธารณูปโภคของสาขาแจ้งให้สาขาพรรคทราบถึงมติของคณะกรรมการบริหารพรรค

ต่อมาพรรคเสรีประชาธิปไตยได้รับการโอนเงินสนับสนุนค่าไปรษณียากรและค่าสาธารณูปโภคให้แก่สาขาจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง ประจำปี ๒๕๕๖ จำนวน ๔ งวด เป็นเงินจำนวน ๓๑๘,๒๐๐ บาท และได้รับเงินสนับสนุนค่าไปรษณียากรและค่าสาธารณูปโภคของสาขาพรรคที่จัดแจ้งการจัดตั้ง ภายหลังจากที่ยื่นแบบคำขอรับการสนับสนุนตามข้อ ๑๐ ของประกาศคณะกรรมการการเลือกตั้ง เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการสนับสนุนค่าไปรษณียากรและค่าสาธารณูปโภคให้แก่พรรคการเมือง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๕ จำนวน ๑๑๘ สาขาๆ ละ ๒ เดือน เป็นเงินจำนวน ๑๕๑,๖๐๐ บาท

พรรคเสรีประชาธิปไตยได้จ่ายเงินสนับสนุนค่าไปรษณียากรและค่าสาธารณูปโภคประจำปี ๒๕๕๖ ที่ได้รับจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองให้แก่สาขาพรรคตามประกาศคณะกรรมการการเลือกตั้ง ซึ่งประกาศออกโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๖๑ ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ และพรรคเสรีประชาธิปไตยได้รายงานการส่งเงินให้แก่สาขาพรรคต่อนายทะเบียนพรรคการเมืองทราบ

พรรคเสรีประชาธิปไตย ได้รับหนังสือจากนายทะเบียนพรรคการเมือง ที่ ลต (ทบพ) ๐๔๐๒/ว ๑๑๑๓ ลงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๖ เรื่องแจ้งเดือนการใช้จ่ายเงินสนับสนุนค่าไปรษณียากรและค่าสาธารณูปโภคให้แก่สาขาปี ๒๕๕๖ ให้เป็นไปตามกฎหมาย

คณะกรรมการบริหารพรรคเสรีประชาธิปไตยได้มีมติในคราวประชุม ครั้งที่ ๒/๒๕๕๗ เมื่อวันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๕๗ ให้ส่งคืนเงินสนับสนุนค่าไปรษณียากรและค่าสาธารณูปโภคของสาขาพรรคปี ๒๕๕๕ และปี ๒๕๕๖ ให้ถือปฏิบัติตามคำเตือนของนายทะเบียนพรรคการเมือง และพรรคเสรีประชาธิปไตยได้มีหนังสือ ที่ สรปต ๐๒๑/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๕๗ ขอคืนเงินค่าไปรษณียากรและค่าสาธารณูปโภคของสาขาพรรคปี ๒๕๕๕ และปี ๒๕๕๖ ซึ่งหมายความรวมถึงเงินค่าไปรษณียากรและค่าสาธารณูปโภคที่ให้แก่สาขาปี ๒๕๕๖ จำนวน ๑๕๑,๖๐๐ บาท ด้วยการปฏิบัติตามมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ ถึงแม้ว่าจะไม่คืนเงินโดยทันทีแต่ก็ได้แสดงเจตนาที่จะคืนเงินดังกล่าวแล้ว

พรรคเสรีประชาธิปไตย ได้รับหนังสือสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ที่ ลต ๐๔๐๒/ว ๗๖ ลงวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๕๗ เรื่อง การรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนพรรคการเมืองในรอบปี ๒๕๕๖ พร้อมแนบบรรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุน ๑ ชุด และได้มีการแจ้งเดือนให้รายงานการใช้จ่ายเงิน

สนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง ในรอบปี ๒๕๔๖ ตามหนังสือ ลต ๐๔๐๒/๑๒๖๓ ลงวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๔๗

พรรคเสรีประชาธิปไตย ได้รับหนังสือจากสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ค่วนที่สุด ที่ ลต (ทพพ) ๐๔๐๒/๑๓๖๖ ลงวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗ เรื่อง “ให้ชี้แจงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการใช้จ่ายเงินสนับสนุนค่าไปรษณียากรและค่าสาธารณูปโภคแก่สาขาปี ๒๕๔๖” โดยพรรคเสรีประชาธิปไตยได้รับหนังสือฉบับดังกล่าวเมื่อวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗

เมื่อพรรคเสรีประชาธิปไตยได้รับหนังสือดังกล่าวแล้ว หัวหน้าพรรคได้มีหนังสือชี้แจงข้อเท็จจริง ๒ ฉบับ คือ ฉบับวันที่ ๑๖ และวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗ โดยชี้แจงว่า หัวหน้าพรรคไม่ทราบข้อเท็จจริงทั้งหมดเกี่ยวกับการส่งเงินสนับสนุนค่าไปรษณียากรและค่าสาธารณูปโภคให้แก่สาขาพรรคทั้ง ๔ งดของเงินที่ได้รับการจัดสรรจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง ด้วยเหตุผล ๒ ประการ คือ

(๑) หัวหน้าพรรคเป็นเพียงผู้แทนของพรรคการเมือง ในกิจการอันเกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก ตามมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ ซึ่งหัวหน้าพรรคต้องปฏิบัติตามคำสั่งของนายทะเบียนพรรคการเมือง

(๒) เมื่อพรรคเสรีประชาธิปไตย ได้รับหนังสือฉบับดังกล่าวจากนายทะเบียนพรรคการเมืองนั้น พรรคคาดเดาว่า น่าจะมีปัญหาจากการปฏิบัติงานของพรรค หัวหน้าพรรคจึงได้ทำหนังสือชี้แจงเรื่องดังกล่าวโดยด่วน จึงไม่ได้ตรวจสอบหลักฐานข้อเท็จจริงต่าง ๆ ในเรื่องดังกล่าวอย่างถี่ถ้วน รวมทั้งได้ทำการชี้แจงต่อที่ประชุมคณะกรรมการกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองในครั้งนั้นด้วย ซึ่งในการชี้แจงนั้นข้อมูลบางอย่างก็ไม่ตรงกับข้อเท็จจริง ต่อมาคณะกรรมการบริหารพรรคได้แต่งตั้งคณะกรรมการทำงานสอบสวนข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการส่งเงินสนับสนุนค่าไปรษณียากรและค่าสาธารณูปโภคให้แก่สาขาในปี ๒๕๔๖ เพื่อทำการตรวจสอบข้อเท็จจริงต่าง ๆ ตามที่สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้กล่าวหา ต่อมาพรรคได้ทำการชี้แจงต่อนายทะเบียนพรรคการเมือง และที่หัวหน้าพรรคได้ชี้แจงต่อที่ประชุมคณะกรรมการกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองไปนั้น ส่วนที่ไม่ตรงกับความเป็นจริงก็ได้ทำหนังสือชี้แจงเพื่อขอถอนคำชี้แจงครั้งนั้นแล้ว

คณะกรรมการบริหารพรรค ได้มีมติในคราวประชุม ครั้งที่ ๓/๒๕๔๗ เมื่อวันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗ และครั้งที่ ๔/๒๕๔๗ เมื่อวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗ แต่งตั้งคณะกรรมการ

และคณะทำงานสอบสวนข้อเท็จจริงการรับ - จ่ายเงิน ค่าไปรษณียากรและค่าสาธารณูปโภคของสาขาพรรคปี ๒๕๔๖ เป็นการใช้อำนาจหน้าที่ตามข้อบังคับพรรค ตามนัยมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ และในการดำเนินการของคณะกรรมการ ฯ ชุดดังกล่าวนี้ ได้มีการออกไปสอบปากคำกรรมการสาขาแต่ละสาขา ตามมติคณะกรรมการบริหารพรรค ระหว่างวันที่ ๒๒ ถึงวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗ และระหว่างวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ถึงวันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๔๗ โดยกรรมการสาขาพรรคหรือผู้แทนได้ลงลายมือชื่อจริงเพื่อยืนยันความถูกต้องของลายมือชื่อในสำเนาใบสำคัญจ่ายและลงลายมือชื่อในใบสำเนาบัตรประชาชนและยืนยันสิทธิในการได้รับเงินสนับสนุนจากทางพรรค ซึ่งเงินดังกล่าวนี้เป็นเงินค่าไปรษณียากรและค่าสาธารณูปโภคทั้งที่เป็นเงินสนับสนุนในส่วนของพรรค และเป็นเงินสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง และในใบบันทึกถ้อยคำนั้นประธานสาขาหรือผู้แทนก็ได้รับเงินไปแล้ว จึงถือได้ว่าเป็นเอกสารสิทธิที่ถูกต้องตามกฎหมาย

เกี่ยวกับบันทึกถ้อยคำของพรรคนั้นประธานสาขาหรือผู้แทนได้แสดงเจตนาขอยกเลิกถ้อยคำข้อความ หรือสิ่งอื่นใดที่เคยให้ไว้กับสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด ในเรื่องเกี่ยวกับค่าไปรษณียากรและค่าสาธารณูปโภคของสาขาในปี ๒๕๔๖ ก่อนหน้านี้ทั้งหมด และให้ถือว่าหนังสือฉบับนี้ (ที่พรรคสอบปากคำ) เป็นการให้ถ้อยคำครั้งสุดท้าย และขอรับรองความถูกต้องของเอกสารหลักฐานที่แนบท้ายทั้งหมด

พรรคเสรีประชาธิปไตย ได้ส่งรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพรรคการเมืองในรอบปีปฏิทินต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง ตามมาตรา ๖๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ ตามหนังสือพรรคเสรีประชาธิปไตย ที่ สรปต ๐๘๗/๒๕๔๗ ลงวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๔๗ และขอแก้ไขเพิ่มเติมรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนหน้า ๑๕ ถึงหน้า ๒๖ ตามหนังสือพรรคเสรีประชาธิปไตย ที่ สรปต ๐๘๘/๒๕๔๗ ลงวันที่ ๒ เมษายน ๒๕๔๗ ถึงแม้จะเป็นเอกสารชุดเดียวกับที่นายทะเบียนพรรคการเมืองอ้างถึง หมายเลข ๑๓ และ ๑๔ ก็ถือได้ว่าเป็นเอกสารหลักฐานที่ยื่นตามแบบรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนที่นายทะเบียนพรรคการเมืองกำหนด

เอกสารหลักฐานที่พรรคส่งประกอบรายงานตามแบบที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด ตามมาตรา ๖๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ ถือได้ว่าเป็นเอกสารหลักฐานที่สมบูรณ์ อันแสดงได้ว่าสาขาพรรคทุกแห่งได้รับเงินสนับสนุนค่าไปรษณียากร

และค่าสาธารณูปโภคปี ๒๕๕๖ ครอบคลุมงวด ซึ่งจะตรงกับบัญชีของสาขาพรรค บัญชีของพรรค
งบการเงินของสาขาและพรรคประจำปี ๒๕๕๖ ซึ่งประธานสาขาพรรค หรือคณะกรรมการบริหารพรรค
มีหน้าที่ต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามมาตรา ๓๗ มาตรา ๓๘ มาตรา ๓๙ และมาตรา ๔๐ แห่งพระราชบัญญัติ
ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งจะแสดงที่มาของรายได้ของสาขาทั้งหมด
และรายจ่ายของพรรคที่ถูกต้องตามความเป็นจริงซึ่งผู้สอบบัญชีรับอนุญาตตรวจสอบรับรองการสอบ
บัญชี และผ่านการอนุมัติจากที่ประชุมใหญ่ของพรรค เมื่อวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๕๗ เรียบร้อยแล้ว

นายทะเบียนพรรคการเมือง มอบหมายให้สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด
ที่มีสาขาพรรคเสรีประชาธิปไตยตั้งอยู่ ไปสอบข้อเท็จจริงจากผู้มีลายมือชื่อในสำเนาใบสำคัญจ่ายเงิน
ที่พรรคเสรีประชาธิปไตยรายงานต่อนายทะเบียนพรรคการเมือง ว่าได้รับเงินสนับสนุนจริงหรือไม่
ตามเอกสารที่นายทะเบียนพรรคการเมืองอ้าง ซึ่งถือว่าเป็นการรายงานตามประกาศ ฯ ที่อาศัยอำนาจตาม
มาตรา ๖๑ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ ไม่ใช่
การรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนตามนัยมาตรา ๖๒ แห่งพระราชบัญญัติฉบับเดียวกัน การกระทำ
ของนายทะเบียนพรรคการเมือง และสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด ที่นำเอกสาร
หลักฐานคือสำเนาใบสำคัญจ่าย (ใบเสร็จรับเงินของพรรค) ที่ไม่ใช่เอกสารสิทธิและไม่ชอบด้วย
กฎหมายตามนัยมาตรา ๖๒ ไปแสดงต่อบุคคลที่ลงลายมือชื่อ เพื่อให้บุคคลดังกล่าวได้แสดงสิทธิ
ว่าได้รับหรือไม่ได้รับเงินสนับสนุน เป็นการกระทำอันมิชอบด้วยหน้าที่อันก่อให้เกิดโทษ หรือเกิดความเสียหาย
แก่พรรคเสรีประชาธิปไตยเหมือนเป็นการจงใจกั้นกีดกัน และเลือกปฏิบัติ

รายงานการสอบข้อเท็จจริงของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดพบว่า
มีสาขาพรรคไม่ได้รับเงินตามที่ขอรับการสนับสนุนตามเอกสารที่นายทะเบียนพรรคการเมืองอ้างถึงเป็น
ข้อเท็จจริงที่ได้มาโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย เพราะ

(๑) ไม่มีการร้องเรียนทางโทรศัพท์ของกรรมการสาขาพรรคลำดับที่ ๒๕ ตามที่นายทะเบียน
พรรคการเมืองกล่าวอ้าง

(๒) สำเนาใบสำคัญจ่ายที่กรรมการการเลือกตั้ง นำไปแสดงให้สาขาพรรคแสดงสิทธิไม่ใช่
เอกสารสิทธิที่จะสามารถให้แสดงสิทธิได้ตามกฎหมาย

(๓) รายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนที่พรรคได้รายงานต่อนายทะเบียนในแต่ละงวดนั้น
เป็นเพียงรายงานเบื้องต้นว่า พรรคได้จ่ายเงินสนับสนุนให้แก่สาขาพรรคจริง ตามประกาศคณะกรรมการ

การเลือกตั้ง เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการสนับสนุนค่าไปรษณียากรและค่าสาธารณูปโภคให้แก่พรรคการเมือง ซึ่งออกโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๖๑ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ ไม่ใช่รายงานตามนัยมาตรา ๖๒ ซึ่งจะต้องรายงานตามแบบที่นายทะเบียนพรรคการเมืองกำหนดภายในวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๔๗ ซึ่งเป็นหน้าที่และเป็นสิทธิของพรรคเสรีประชาธิปไตย ตามกฎหมายที่จะส่งหรือเพิ่มเติมเอกสารหลักฐานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนที่เคยรายงานเบื้องต้นไปแล้ว ได้อีกครั้งหนึ่งไม่ใช่เป็นการจัดทำเอกสารหลักฐานขึ้นมาใหม่ตามที่นายทะเบียนพรรคการเมืองกล่าวหา แต่อย่างใด เพราะทางพรรคนำเอกสารหลักฐานที่เคยรายงานต่อนายทะเบียนพรรคการเมืองนำมาให้ สาขาพรรคยืนยันความถูกต้องอีกครั้งหนึ่งเท่านั้น มิได้ทำการปลอมแปลงเอกสารหลักฐานแต่อย่างใด

พรรคเสรีประชาธิปไตย มีหนังสือถึงนายทะเบียนพรรคการเมือง ตามหนังสือพรรค ที่ สรปต ๑๐๐/๒๕๔๗ ลงวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๔๗ ขอฟ่อนผันการคืนเงินแก่กองทุนเพื่อ การพัฒนาพรรคการเมือง เหตุผลที่พรรคแจ้งแก่นายทะเบียนพรรคการเมืองว่าจะนำเงินไปใช้จ่าย ในโครงการและแผนงานในปี ๒๕๔๗ เป็นเหตุผลในการฟ่อนผัน ไม่ใช่การใช้เงินผิดวัตถุประสงค์ของ เงินกองทุน ฯ เพราะพรรคได้แจ้งว่าขอคืนเงินดังกล่าวเรียบร้อยแล้ว เมื่อวันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๔๗ ซึ่งเป็นไปตามมติของคณะกรรมการบริหารพรรค ครั้งที่ ๒/๒๕๔๗ เมื่อวันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๔๗ ซึ่งเป็นการปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ตามนัยมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย พรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑

การใช้จ่ายเงินสนับสนุนพรรคการเมือง และสาขาพรรคการเมืองต้องปฏิบัติให้เป็นไป ตามมาตรา ๓๗ มาตรา ๓๘ มาตรา ๓๙ และมาตรา ๔๐ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ เพราะถ้าไม่ปฏิบัติตามจะมีโทษปรับเป็นเงินไม่เกินหนึ่งแสนบาท การจะตรวจสอบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการรับเงินจ่ายเงินสนับสนุนทุกประเภทน่าจะตรวจสอบจากบัญชี ของสาขาพรรค บัญชีของพรรค และงบการเงินของสาขาและของพรรคด้วย เพราะถ้ากระทำเพียงไป สอบถามกรรมการสาขาพรรคเพียงอย่างเดียวจากต้นแก่งกันไม่ได้ ซึ่งเมื่อวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๔๗ พรรคเสรีประชาธิปไตย ได้รับหนังสือจากสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ที่ ลต (ทพพ) ๐๔๐๑/๗๕๖๗ ลงวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๔๗ ให้พรรคชี้แจงเรื่องงบการเงินของสาขาพรรค ซึ่งนายทะเบียนก็ได้แจ้ง ในหนังสือฉบับดังกล่าวว่า ได้ตรวจสอบบัญชีของสาขาพรรคเบื้องต้น และด้วยเหตุนี้พรรคได้ตั้ง ข้อสังเกตว่า เมื่อนายทะเบียนพรรคการเมืองได้ส่งเรื่องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อให้มีคำสั่งยุบพรรค

การเมืองแล้วนั้น นายทะเบียนพรรคการเมืองจะต้องสรุปเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการใช้จ่ายเงินค่าไปรษณียากรและค่าสาธารณูปโภคให้เสร็จสิ้นเสียก่อน มิใช่เพื่อการตรวจสอบเบื้องต้น นายทะเบียนพรรคการเมืองต้องปฏิบัติตามมาตรา ๔๐ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ ให้เรียบร้อยเสียก่อน นายทะเบียนพรรคการเมืองได้กระทำการที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย คือ ได้นำข้อบังคับของพรรค ข้อ ๖๕ ซึ่งเป็นข้อบังคับเก่าที่พรรคได้ยกเลิกไปแล้ว และในปัจจุบันได้ใช้บังคับ ฉบับแก้ไข (ฉบับที่ ๔) แทน

กรณีของนายวีระชัย ศรีบุญมี และนายประศาสตร์ ศรีภัย เป็นคณะทำงานสืบสวนสอบสวนของพรรค ในการปฏิบัติงานพรรคมีวิธีการของพรรค เช่น มีการแบ่งงานกันทำของคณะทำงานแต่ละภาค และทำงานกันตลอดเวลา ๒๔ ชั่วโมง โดยไม่ได้พักผ่อนเพื่อให้ทันกับการชี้แจง ที่นายทะเบียนพรรคการเมืองกำหนด ภายใน ๑๕ วัน แต่นายทะเบียนพรรคการเมืองกลับนำเรื่องเข้าสู่การพิจารณาของคณะกรรมการกองทุนเพื่อชะลอการจ่ายเงินกองทุน ฯ ในปี ๒๕๔๗ ของพรรคก่อนกำหนดเวลา ถือว่าเป็นการกีดกันแก่งพรรคเสรีประชาธิปไตยได้หรือไม่ นายทะเบียนพรรคการเมืองมีหนังสือให้พรรคชี้แจงวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗ และนำเรื่องของพรรคเพื่อขอมติชะลอการจ่ายเงินของพรรคภายในปี ๒๕๔๗ ในวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗ ทั้ง ๆ ที่พรรคเสรีประชาธิปไตย มีสาขาพรรคทั่วประเทศจำนวน ๒๒๐ สาขา การตรวจสอบของพรรคทำโดยถูกต้อง ในใบบันทึกถ้อยคำของสาขาพรรค ลำดับที่ ๑๓ เป็นลายมือชื่อของประธานสาขาจริง

ในใบบันทึกถ้อยคำที่ได้จากการสอบสวนข้อเท็จจริงจากสาขาที่คณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงของพรรคได้ดำเนินการไปแล้วนั้น การรับจ่ายเงินของสาขาทุกประเภท จะตรงกับบัญชีสาขาพรรค ซึ่งเป็นไปตามนัยมาตรา ๓๗ มาตรา ๓๘ มาตรา ๓๙ และมาตรา ๔๐ และที่สำคัญ พรรคมีสิทธิยกเลิกข้อเท็จจริงที่ได้ชี้แจงเมื่อวันที่ ๑๘ และวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗ เพราะเป็นข้อเท็จจริงที่คณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงของพรรคยังไม่ได้ตรวจสอบ เพราะตามมาตรา ๓๗ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ คณะกรรมการบริหารพรรคทุกคนต้องรับผิดชอบเกี่ยวกับเรื่องเงินของพรรคด้วยกัน พรรคจะยืนยันข้อเท็จจริงที่ได้ยื่นตามแบบมาตรา ๖๒ เป็นหลักฐานซึ่งถือได้ว่าเป็นเอกสารหลักฐานที่ทางพรรคมีสิทธิตามมาตรา ๖๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ ทางนายทะเบียนกลับนำเอกสารดังกล่าวที่ถูกยกเลิกและขอคืนไปแล้วมาพิจารณา จึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย

ที่ประชุมคณะกรรมการกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง ครั้งที่ ๔/๒๕๔๗ (๖๒) เมื่อวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๔๗ คณะกรรมการกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองมีมติชะลอการเบิกจ่ายเงินกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง ประจำปี ๒๕๔๗ ของพรรคเสรีประชาธิปไตย จากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นส่งผลกระทบต่อพรรคอย่างรุนแรง เพราะพรรคได้ดำเนินการเตรียมความพร้อมในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ให้เป็นไปตามแผนงานและโครงการที่ได้กำหนดไว้แล้ว แต่ยังมีสิ่งหนึ่งที่เกิดขึ้นกับพรรค คือ เอกสารที่ใช้ประกอบในการประชุมครั้งนั้นได้เกิดความผิดพลาด โดยกล่าวหาว่าพรรคใช้จ่ายเงินตั้งแต่ปี ๒๕๔๕ และปี ๒๕๔๖ ไม่ถูกต้องเหมือนกับเป็นการจงใจให้เกิดผลร้ายแก่พรรคเสรีประชาธิปไตย ซึ่งนายทะเบียนพรรคการเมืองไม่เคยให้พรรคเสรีประชาธิปไตยชี้แจงการใช้จ่ายเงินในปี ๒๕๔๕ แต่ในรายงานการประชุมกลับนำมาบรรจุเพื่อให้คณะกรรมการกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองมีมติชะลอการเบิกจ่าย ซึ่งนางสาวอิสรา ขวงประสิทธิ์ รองผู้อำนวยการพรรคในขณะนั้นได้เข้าประชุมแทนนายเพชร ขวงประสิทธิ์ ได้ทำการโต้แย้งต่อที่ประชุม เพื่อให้แก้ไขข้อผิดพลาดดังกล่าวมิเช่นนั้นแล้ว ทางพรรคเสรีประชาธิปไตยอาจจะได้รับผลกระทบจากการกระทำดังกล่าวของทางนายทะเบียนพรรคการเมือง

นายทะเบียนพรรคการเมือง มีหนังสือ ที่ ลต (ทพพ) ๐๔๐๒/ว ๔๕๘ ลงวันที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๔๗ ให้คณะกรรมการบริหารพรรคไปชี้แจงข้อเท็จจริงกรณีการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพรรคเสรีประชาธิปไตยปี ๒๕๔๖ แสดงว่าการตรวจสอบข้อเท็จจริงการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพรรคเสรีประชาธิปไตย ในปี ๒๕๔๖ ยังไม่เรียบร้อยและถึงที่สุด เหตุใดนายทะเบียนพรรคการเมืองจึงรีบร้อนมีคำร้องให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคเสรีประชาธิปไตย เป็นการปฏิบัติหน้าที่โดยชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ และพรรคเสรีประชาธิปไตยมีหนังสือ ค่วนที่สุด ที่ สรปต ๑๔๖/๒๕๔๗ ลงวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๔๗ เรื่องให้คณะกรรมการบริหารพรรคเสรีประชาธิปไตย ชี้แจงข้อเท็จจริงกรณีการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพรรคในรอบปี ๒๕๔๖

กรณีสาขาพรรคเสรีประชาธิปไตย ลำดับที่ ๕๕ จังหวัดแม่ฮ่องสอน เนื่องจากประธานสาขา คือ นายสม ปุกแก้ว ได้เสียชีวิต เมื่อวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๔๕ จึงทำให้ตำแหน่งประธานสาขาวางลง และสำนักงานสาขาพรรคเป็นบ้านของนายสม ปุกแก้ว มีภรรยาชื่อ นางจันทร์ดี ปุกแก้ว เป็นเจ้าของบ้านดูแลสำนักงานสาขาพรรคลำดับที่ ๕๕ เป็นผู้เสียค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ของสาขาพรรคทั้งหมด แต่เมื่อนายทะเบียนพรรคการเมืองกำหนดให้ผู้ที่มิสิทธิรับเงินสนับสนุนของสาขาพรรคต้องเป็น

ประธานสาขา รองประธานสาขาหรือற்றுญิกสาขาหรือผู้ที่ประธานสาขามอบหมายแต่ผู้มีสิทธิรับเงินสนับสนุนจริงน่าจะเป็นเจ้าของบ้านที่เป็นที่ตั้งสำนักงานสาขา และทางพรรคได้จ่ายเงินสนับสนุนค่าไปรษณียากรและค่าสาธารณูปโภคของสาขาลำดับที่ ๕๕ ให้แก่นางจันทร์ดี ปุกแก้ว ภรรยาของประธานสาขาพรรคที่เสียชีวิตแล้ว อันเป็นการจ่ายเงินสนับสนุนให้เป็นไปตามประกาศ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการสนับสนุนค่าไปรษณียากรและค่าสาธารณูปโภคให้แก่พรรคการเมือง ฉบับลงวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๔ ข้อ ๕ (๒) “ค่าไปรษณียากร ค่าโทรศัพท์ภายในประเทศ ค่าไฟฟ้า และค่าน้ำประปา เป็นค่าใช้จ่ายสำหรับสำนักงานสาขาพรรค”

และพรรคเสรีประชาธิปไตยยื่นคำชี้แจงเพิ่มเติมว่า ในกรณีของพรรคเสรีประชาธิปไตย สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งใช้อำนาจหน้าที่ตามมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ ว่าพรรคใช้จ่ายเงินสนับสนุนไม่เป็นไปตามมาตรา ๖๒ แห่งพระราชบัญญัติฉบับเดียวกัน ซึ่งข้อเท็จจริงในการจ่ายเงินค่าไปรษณียากรและค่าสาธารณูปโภคให้แก่สาขาพรรค หรือเงินสนับสนุนจะปรากฏตามมาตรา ๓๘ มาตรา ๓๙ และมาตรา ๔๐ ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ ซึ่งพรรคการเมืองและสาขาพรรคการเมืองมีหน้าที่ต้องปฏิบัติ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง บัญชีสาขาพรรค ตามมาตรา ๓๘ จะแสดงข้อเท็จจริงอันเป็นที่มาของรายได้ หรือรายรับของสาขาพรรคที่เกี่ยวกับเงินสนับสนุน ซึ่งกำหนดให้ประธานสาขาพรรคต้องจัดทำบัญชีให้ถูกต้องตามความเป็นจริง ตามมาตรา ๓๙ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑

ค่าไปรษณียากรและค่าสาธารณูปโภคที่ส่งให้แก่สาขาพรรค เป็นค่าใช้จ่ายสำหรับสำนักงานสาขาพรรคไม่ใช่ค่าใช้จ่ายของประธานสาขาพรรค ซึ่งเป็นไปตามประกาศคณะกรรมการการเลือกตั้ง เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการสนับสนุนค่าไปรษณียากรและค่าสาธารณูปโภคให้แก่พรรคการเมือง ฉบับลงวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๔ ข้อ ๕ (๒) “ค่าไปรษณียากร ค่าโทรศัพท์ภายในประเทศ ค่าไฟฟ้า และค่าน้ำประปา เป็นค่าใช้จ่ายสำหรับสำนักงานสาขาพรรคการเมือง”

ในกรณีการจัดทำบัญชีของสาขาพรรคเสรีประชาธิปไตย ประธานสาขามอบหมายให้คณะกรรมการบริหารพรรคจัดทำการแทนให้ ตามข้อเท็จจริงในเอกสารหลักฐานในการรับจ่ายเงินของสาขาทุกประเภทที่ได้รับจากสาขาพรรคทุกแห่ง โดยเฉพาะข้อเท็จจริงในการรับเงินค่าไปรษณียากรและค่าสาธารณูปโภคของสาขาในปี ๒๕๔๖ จะปรากฏชัดเจนในบัญชีของสาขา ซึ่งเป็นไปตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ หลักเรื่องตัวการตัวแทน

ดังนั้น ข้อเท็จจริงในการรับจ่ายเงินค่าไปรษณียากรและค่าสาธารณูปโภคของสาขาในปี ๒๕๔๖ จะต้องเป็นไปตามรายการที่ปรากฏในบัญชีของสาขาพรรค และปรากฏหลักฐานชัดเจนว่าสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งตรวจสอบบัญชีของสาขาพรรคไม่แล้วเสร็จ

การใช้อำนาจของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ตามมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ ในการตรวจสอบข้อเท็จจริงการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพรรคเสรีประชาธิปไตยในรอบปี ๒๕๔๖ ว่าไม่เป็นไปตามมาตรา ๖๒ เป็นการตรวจสอบค่าไปรษณียากรและค่าสาธารณูปโภคของสาขาปี ๒๕๔๖ ไม่ครบถ้วนตามที่กฎหมายกำหนด เพราะข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเงินสนับสนุนดังกล่าวยังมีบัญชีที่กำหนดให้พรรคการเมืองและสาขาพรรคต้องดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๓๗ มาตรา ๓๘ มาตรา ๓๙ และมาตรา ๔๐ และพรรคยังได้แสดงข้อเท็จจริงดังกล่าวในใบบันทึกถ้อยคำของพรรค ซึ่งอาศัยอำนาจตามนัยมาตรา ๒๐ อีกด้วย ถือได้ว่าการใช้อำนาจตรวจสอบเงินสนับสนุนของพรรคเสรีประชาธิปไตยไม่เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ และข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเงินสนับสนุนที่นายทะเบียนพรรคการเมืองกล่าวหาว่าได้มาจากการตรวจสอบติดตาม และสอบปากคำประธานสาขาเฉพาะในส่วนที่เป็นสิทธิที่จะได้รับเงินสนับสนุน แต่ในส่วนที่เป็นหน้าที่ของประธานสาขาที่จะต้องจัดทำบัญชีของสาขาเพื่อแสดงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเงินสนับสนุน นายทะเบียนพรรคการเมืองโดยสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งกลับยังไม่ได้ตรวจสอบ ซึ่งข้อเท็จจริงที่ได้จากการสอบปากคำประธานสาขามีความขัดแย้งกับข้อเท็จจริงในบัญชีสาขาพรรค การกระทำของนายทะเบียนพรรคการเมืองและสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งอาจไม่เป็นไปตามมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๔๑ และประธานสาขาพรรคจะต้องมีความผิดตามมาตรา ๘๓ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ ซึ่งกรณีดังกล่าวประธานสาขาพรรคได้ขอยกเลิกถ้อยคำที่เคยให้ไว้กับสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเรียบร้อยแล้ว

มาตรา ๖๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มีองค์ประกอบสำคัญ ๒ ประการ และพรรคการเมืองต้องปฏิบัติให้ครบถ้วน และถึงที่สุดภายในเวลาที่มาตรานี้กำหนด คือ

๑. พรรคการเมืองที่ได้รับเงินสนับสนุนต้องใช้จ่ายเงินสนับสนุนให้เป็นไปตามที่บัญญัติไว้ในส่วนนี้

๒. พรรคการเมืองที่ได้รับเงินสนับสนุนต้องจัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพรรคการเมืองในรอบปีปฏิทินให้ถูกต้องตามความเป็นจริง และยื่นต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งภายในเดือนมีนาคมของปีถัดไป

ในการตรวจสอบการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพรรคการเมือง นายทะเบียนพรรคการเมืองจะต้องปฏิบัติตามมาตรา ๖ ประกอบมาตรา ๖๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ กรณีของพรรคเสรีประชาธิปไตย สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งอ้างเหตุผลว่า ได้รับการร้องเรียนทางโทรศัพท์ และนำหลักฐานที่พรรครายงานตามประกาศคณะกรรมการการเลือกตั้ง เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการสนับสนุนค่าใช้จ่ายและค่าสาธารณูปโภคให้แก่พรรคการเมือง ที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๖๑ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ และไม่ใช่ออกสารสิทธิเพราะเอกสารหลักฐานที่พรรคส่งให้ครานั้นเป็นสำเนาของสำเนาใบสำคัญจ่าย หรือใบเสร็จรับเงินของพรรคมาใช้ในการตรวจสอบดังกล่าว

ดังนั้น การที่สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งตรวจสอบการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพรรคเสรีประชาธิปไตย ก่อนถึงกำหนดการรายงานการใช้จ่ายเงินตามมาตรา ๖๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ ไม่น่าจะทำได้ เพราะเงินค่าไปรษณียากรและค่าสาธารณูปโภคที่จ่ายให้สาขาพรรค เป็นเงินสนับสนุนเช่นเดียวกับเงินสนับสนุนที่พรรคได้ใช้จ่ายในกรณีอื่น เช่น เงินสนับสนุนที่ใช้จ่ายในการจัดทำวารสารของพรรคหรือใช้จ่ายในการจัดสัมมนาอบรมสมาชิก หลักฐานต่าง ๆ ที่แสดงถึงการจ่ายเงินสนับสนุนต้องส่งไปพร้อมกับรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนในรอบปีปฏิทิน และต้องรายงานภายในเดือนมีนาคมของปีถัดไป เมื่อพรรคได้ส่งหลักฐานดังกล่าว นายทะเบียนพรรคการเมืองจึงตรวจสอบหลักฐานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพรรคว่าถูกต้องหรือไม่ ในภายหลังจากที่ได้ส่งรายงานตามมาตรา ๖๒ แล้วเท่านั้น และการที่สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งตรวจสอบการใช้จ่ายเงินสนับสนุนก่อนการรายงาน ฯ ไม่น่าจะเป็นการใช้อำนาจตามมาตรา ๖ ที่ชอบด้วยกฎหมาย

ส่วนเหตุแห่งการตรวจในกรณีที่ปรากฏต่อนายทะเบียนอันควรเชื่อได้ว่า พรรคเสรีประชาธิปไตย อาจใช้จ่ายเงินสนับสนุนไม่เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑

มาตรา ๖๒ หรือไม่ เป็นไปตามประกาศคณะกรรมการการเลือกตั้ง หรือประกาศ หรือระเบียบอื่นใด ที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ เหตุในการตรวจสอบดังกล่าว ไม่มีบทบัญญัติในมาตราใดของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ กำหนดไว้ คงมีมาตรา ๑๔๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ ซึ่งบทบัญญัตินี้ให้ใช้ได้เฉพาะในกรณีการเลือกตั้ง และการออกเสียงประชามติ เท่านั้น ไม่มีบทบัญญัติในกฎหมายใดให้อำนาจนายทะเบียนพรรคการเมือง หรือคณะกรรมการการเลือกตั้งใช้ได้กรณีอื่น หรือโดยอนุโลม หลักเกณฑ์การตรวจสอบการใช้จ่ายเงินสนับสนุนที่ นายทะเบียนพรรคการเมืองและสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งอ้างว่าเป็นหลักเกณฑ์ที่กำหนดกัน ขึ้นเอง โดยไม่มีบทบัญญัติในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ ให้อำนาจหรือรองรับไว้

กรณีเงินค่าไปรษณียากรและค่าสาธารณูปโภคของสาขาพรรค จำนวน ๑๑๘ สาขา เป็นจำนวนเงิน ๑๔๑,๖๐๐ บาท ที่พรรคเสรีประชาธิปไตยได้รับโอนจากสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง เมื่อวันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๔๗ และทางพรรคได้แจ้งคืนเงินดังกล่าวให้นายทะเบียนพรรคการเมืองทราบเรียบร้อยแล้ว แต่วิธีปฏิบัติในการคืนเงินในกรณีดังกล่าวไม่มีกฎหมายหรือระเบียบว่าต้องปฏิบัติอย่างไร

ส่วนการผ่อนผันการคืนเงินสนับสนุน จำนวน ๑๔๑,๖๐๐ บาท เมื่อได้แจ้งให้นายทะเบียนพรรคการเมืองทราบแล้ว นายทะเบียนพรรคการเมืองมิได้ทักท้วง หรือคัดค้าน หรือมีคำสั่งให้หัวหน้าพรรคเสรีประชาธิปไตยต้องปฏิบัติอย่างไร จึงถือได้ว่านายทะเบียนพรรคการเมืองรับทราบ ยินยอม หรือเห็นด้วยในการผ่อนผันการคืนเงินจำนวนดังกล่าว และไม่มีกฎหมายฉบับใดห้ามผ่อนผันการคืนเงินกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง ที่สำคัญพรรคเสรีประชาธิปไตยได้รายงานการคืนเงินไว้ในแบบรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพรรคในปี ๒๕๔๖ เรียบร้อยแล้ว อ่างเหตุผลในการขอผ่อนผันว่า “พรรคมีความจำเป็นต้องดำเนินการทางการเมือง ตามแผนงานและโครงการในปี ๒๕๔๗ ต่อไป จึงได้นำเงินค่าไปรษณียากรและค่าสาธารณูปโภคของสาขาพรรคจำนวนดังกล่าว ไปทตรงจ่ายในแผนงานและโครงการของพรรคในปี ๒๕๔๗ เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนและเสียหายที่เกิดขึ้นกับพรรคจากการชะลอการจ่ายเงินของกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง” เป็นการใช้จ่ายเงินสนับสนุน หลังจากพรรคเสรีประชาธิปไตยได้แจ้งขอคืนเงินกองทุนดังกล่าวเรียบร้อยแล้ว เมื่อวันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๔๗ ตามมติคณะกรรมการบริหารพรรค ครั้งที่ ๒/๒๕๔๗ เมื่อวันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๔๗

พรรคเสรีประชาธิปไตยได้แย้งเป็นข้อสุดท้ายว่า ประกาศของคณะกรรมการการเลือกตั้ง เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการการใช้จ่ายเงินสนับสนุนค่าไปรษณียากรและค่าสาธารณูปโภคแก่พรรคการเมือง เรื่องชะลอการเบิกจ่ายเงิน การตรวจสอบข้อเท็จจริงและวินิจฉัยชี้ขาดไม่ชอบด้วยกฎหมาย

พิจารณาแล้วข้อเท็จจริงได้ความว่า สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้โอนเงินสนับสนุนค่าไปรษณียากรและค่าสาธารณูปโภคตามที่กองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองสนับสนุนให้แก่พรรคเสรีประชาธิปไตย ๒ ครั้ง คือ

ครั้งที่หนึ่ง ประจำปี ๒๕๔๖ จำนวน ๔ งวด เป็นเงิน ๗๑๘,๒๐๐ บาท งวดที่ ๑ แจ้งการโอนวันที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๖ เงิน ๑๘๕,๔๐๐ บาท งวดที่ ๒ แจ้งการโอนวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๔๖ เงิน ๑๘๐,๐๐๐ บาท งวดที่ ๓ แจ้งการโอนวันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๔๖ เงิน ๑๘๐,๐๐๐ บาท งวดที่ ๔ แจ้งการโอนวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๔๖ เงิน ๑๗๒,๘๐๐ บาท

ครั้งที่สอง สาขาพรรคที่จัดแจงการจัดตั้งภายหลังที่ยื่นแบบคำขอรับการสนับสนุนตามข้อ ๑๐ ของประกาศคณะกรรมการการเลือกตั้ง เรื่องหลักเกณฑ์และวิธีการสนับสนุนค่าไปรษณียากรและค่าสาธารณูปโภคให้แก่พรรคการเมือง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๕ จำนวน ๑๑ สาขา เป็นเงิน ๑๔๑,๖๐๐ บาท แจ้งการโอนวันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๔๗

พรรคเสรีประชาธิปไตยจัดทำรายงานการส่งเงินให้แก่สาขาพรรคการเมืองแจ้งต่อนายทะเบียนพรรคการเมือง ดังนี้

งวดที่ ๑ รายงานการส่งเงินให้แก่สาขาพรรค ตามหนังสือลงวันที่ ๗ มีนาคม ๒๕๔๖ และลงวันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๔๖ มีหลักฐานการส่งเงินให้แก่สาขาเป็นสำเนาใบสำคัญจ่าย ๘๐ แผ่น พร้อมสำเนาบัตรประชาชนของผู้รับเงิน ๗๕ แผ่น สำเนาใบรับไปรษณีย์ชานาฉติ ๒๐ แผ่น และหลักฐานการส่งเงินคืนตามหนังสือลงวันที่ ๘ เมษายน ๒๕๔๖ จำนวน ๓ สาขา เป็นเงิน ๕,๔๐๐ บาท

งวดที่ ๒ รายงานการส่งเงินให้แก่สาขาพรรค ตามหนังสือลงวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๔๖ มีหลักฐานการส่งเงินให้แก่สาขาเป็นสำเนาใบสำคัญจ่าย ๑๐๐ แผ่น พร้อมสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนของผู้รับเงิน ๘๘ แผ่น

งวดที่ ๓ รายงานการส่งเงินให้แก่สาขาพรรค ตามหนังสือลงวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๔๖ มีหลักฐานการส่งเงินให้แก่สาขาเป็นสำเนาใบสำคัญจ่าย ๕๖ แผ่น พร้อมสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนของผู้รับเงิน ๕๖ แผ่น และหลักฐานการส่งเงินคืนตามหนังสือลงวันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๔๖ จำนวน ๔ สาขา เป็นเงิน ๗,๒๐๐ บาท

งวดที่ ๔ รายงานการส่งเงินให้แก่สาขาพรรค ตามหนังสือลงวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๔๖ มีหลักฐานการส่งเงินให้แก่สาขาเป็นสำเนาใบสำคัญจ่าย ๕๔ แผ่น พร้อมสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนของผู้รับเงิน ๕๓ แผ่น และหลักฐานการส่งเงินคืนตามหนังสือลงวันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๔๗ จำนวน ๒ สาขา เป็นเงิน ๓,๖๐๐ บาท

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ทำการตรวจสอบการใช้จ่ายเงินสนับสนุนที่พรรคเสรีประชาธิปไตยได้รับจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง ครั้งที่ ๑ ประจำปี ๒๕๔๖ แล้วปรากฏว่า สาขาพรรคได้รับเงินไม่ครบตามจำนวนที่ขอรับการสนับสนุน ปีละ ๔ งวด โดยมีอยู่จำนวน ๑๐ สาขา ที่ได้รับเงินสนับสนุนค่าไปรษณียากรและค่าสาธารณูปโภคเพียง ๑ งวด เช่น สาขา ลำดับที่ ๔ สาขา ลำดับที่ ๑๕ สาขา ลำดับที่ ๓๖ และสาขา ลำดับที่ ๕๒ เป็นต้น มีอยู่จำนวน ๓๓ สาขา ที่ได้รับเงินสนับสนุนค่าไปรษณียากรและค่าสาธารณูปโภคเพียง ๒ งวด เช่น สาขา ลำดับที่ ๗ สาขา ลำดับที่ ๑๗ สาขา ลำดับที่ ๒๔ และสาขา ลำดับที่ ๒๕ เป็นต้น มีจำนวน ๑๕ สาขา ที่ได้รับเงินสนับสนุนค่าไปรษณียากรและค่าสาธารณูปโภคเพียง ๓ งวด เช่น สาขา ลำดับที่ ๓ สาขา ลำดับที่ ๑๑ สาขา ลำดับที่ ๑๘ และสาขา ลำดับที่ ๒๒ เป็นต้น ส่วนสาขาที่ไม่ได้รับเงินสนับสนุนค่าไปรษณียากรและค่าสาธารณูปโภคมีอยู่จำนวน ๒ สาขา คือ สาขา ลำดับที่ ๒๐ และสาขา ลำดับที่ ๕๕

เมื่อสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งให้พรรคเสรีประชาธิปไตยส่งเอกสารหลักฐานการส่งเงินให้แก่สาขาพรรค ตามเอกสารหลักฐานรายงานการส่งเงิน เอกสารหลักฐานการส่งเงินที่พรรคชี้แจงเพิ่มเติม รวมทั้งเอกสารหลักฐานที่ได้จากการสอบข้อเท็จจริงของคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงของพรรค สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ตรวจสอบเอกสารดังกล่าวแล้ว ปรากฏว่า เอกสารบางฉบับมีพิรุช เป็นเอกสารที่จัดทำขึ้นใหม่ บางฉบับระบุวันเวลาส่งเงินตามงวด แตกต่างไปจากสำเนาใบส่งธนาคัติ เอกสารบางฉบับระบุว่าส่งเงินงวดประจำปี ๒๕๔๖ เกินไปกว่าความเป็นจริง พยานบุคคลที่ให้การประกอบเอกสารก็ให้การแตกต่างและขัดแย้งกับเอกสาร พยานบางปากให้การขัดแย้งกับความเป็นจริง ไม่สมเหตุผล เช่นอ้างว่า สามารถสอบข้อเท็จจริงจากกรรมการสาขาพรรคได้หลายจังหวัดในวันเดียวกัน บางคนไม่อาจตรวจสอบลายมือชื่อได้ กรรมการสาขาพรรคบางคนลงลายมือไม่เหมือนกับที่เคยลงลายมือชื่อไว้ในครั้งก่อน และพยานบางคนให้การกลับไปกลับมา พยานหลักฐานของพรรคเสรีประชาธิปไตยไม่น่าเชื่อถือ ที่พรรคเสรีประชาธิปไตยอ้างว่า ได้จ่ายเงินค่าไปรษณียากรและค่าสาธารณูปโภคให้แก่สาขาพรรคครบทุกงวดแล้ว จึงฟังไม่ขึ้น

เกี่ยวกับการใช้จ่ายเงิน ที่สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งโอนให้เป็นเงินสนับสนุน
ค่าไปรษณียากรและค่าสาธารณูปโภค ครั้งที่ ๒ พรรคเสรีประชาธิปไตยไม่ได้ใช้เงิน จำนวน ๑๔๑,๖๐๐ บาท
เป็นค่าไปรษณียากรและค่าสาธารณูปโภค ได้แจ้งขอคืนเงินจำนวนนี้ เมื่อวันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๔๗
แต่ในที่สุดก็ขอผ่อนผันปรากฏตามหนังสือพรรคเสรีประชาธิปไตยที่มีถึงนายทะเบียนพรรคการเมือง
ตามหนังสือพรรค ที่ สรปต ๑๐๐/๒๕๔๗ ลงวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๔๗ ขอผ่อนผันการคืนเงินแก่
กองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง เหตุผลที่พรรคแจ้งแก่นายทะเบียนพรรคการเมืองว่า จะนำเงินไป
ใช้จ่ายในโครงการและแผนงานในปี ๒๕๔๗ ถือได้ว่าพรรคเสรีประชาธิปไตยไม่ได้ใช้เงินให้ถูกต้อง
ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๒

กรณีมีเหตุให้ยุบพรรคเสรีประชาธิปไตย ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย
พรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) ศาลรัฐธรรมนูญชอบที่จะมีคำสั่งให้
ยุบพรรคเสรีประชาธิปไตย ตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง

อาศัยเหตุผลดังกล่าวมาข้างต้น จึงสั่งให้ยุบพรรคเสรีประชาธิปไตย

นายอูระ หวังอ้อมกลาง
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ